

OBRONA NARODOWA WE WSPÓŁCZESNYM WYDANIU [RECENZJA]

Nakładem wydawnictwa Fundacja Historia i Kultura ukazała się właśnie kolejna monografia traktująca zagadnienie polskiej obrony narodowej. Książka zatytułowana „Współczesna Obrona Narodowa” pod redakcją zajmującego się tą problematyką od lat profesora Ryszarda Jakubczaka ujmuje zagadnienie szczegółowo. Jej osobne rozdziały poświęcone są kolejno wszystkim rodzajom wojsk, domenie cyber, obronie powszechnej i terytorialnej. Każdy został napisany przez specjalistę w danej dziedzinie.

Kolejna już monografia poświęcona obronie Państwa Polskiego w obliczu kryzysów i ewentualnej konfrontacji zbrojnej ma na celu dostarczenie podstawowej wiedzy o organizacji i funkcjonowaniu obrony narodowej Polski z uwzględnieniem takich podstawowych elementów jak zrozumienie obywatelskiego obowiązku obrony Polski i włączenie się w tworzenie bezpieczeństwa narodowego przez wszystkich obywateli.

Publikacja zawiera też szczegółowe role poszczególnych rodzajów wojsk operacyjnych: Wojsk Lądowych, Sił Powietrznych, Marynarki Wojennej, Wojsk Specjalnych i Obrony Terytorialnej. Ich szczegółowe omówienie ma na celu wykazanie celowości ich istnienia obok komponentu terytorialnego, który zdaniem autora wprowadzenia "niezasadnie strategicznie usiłuje się zastąpić wojskami terytorialnymi mającymi charakter wojsk wewnętrznych – tworząc z nich kolejny rodzaj sił zbrojnych wojsk jednak operacyjnych (komponentu operacyjnego sił zbrojnych)". Jak przekonują "rozwiązanie takie w znikomym stopniu służy tworzeniu odporności militarnej Polski, na której potrzebę wskazuje się w aktualnej strategii bezpieczeństwa narodowego".

W publikacji podkreśla się, że wszystkie te formacje powinny operować wspólnie w ramach wypracowanej i jasno określonej narodowej strategii obronnej, tak aby nie stały się one elementem „w strategiach innych państw, z którymi Polska zawiera sojusze polityczno-militarne”.

Pierwszy rozdział "Powszechna ochrona i obrona narodowa" pióra dr. hab Józefa Marcza, wykładowcy Akademii Sztuki Wojennej, stanowi scharakteryzowanie tego zagadnienia i zarysowanie ram w jakich powinny operować wszystkie jej elementy. "Powszechna obrona to masowe przedsięwzięcie z udziałem ludności na rzecz działań zbrojnych i zarazem podstawa bezpieczeństwa narodowego państwa takiego jak Polska, szczególnie w jej geostrategicznym położeniu. Powszechność ta musi być oparta na świadomości narodowej i odpowiedzialności społecznej ogółu ludności zamieszkującej Polskę i mieć na względzie działania, które pozwolą uniknąć ponownego popadnięcia w uzależnienie względem jakiegokolwiek mocarstwa, które dysponuje nieporównywalnie większym potencjałem niż Rzeczpospolita" - pisze doktor.

Kolejny rozdział autorstwa prof. Jakubczaka to charakterystyka poszczególnych komponentów sił zbrojnych, a w kolejnych czterech ich poszczególne rodzaje i uwarunkowania w jakich mają one działać - wyzwania, zadania i możliwości każdego z nich.

Osobno potraktowano także zagadnienie cyberbezpieczeństwa, w którym poświęcono miejsce zarówno zagrożeniom płynącym z postępującej informatyzacji sił zbrojnych i społeczeństwa jak i wiążącymi się z tym samym zjawiskiem możliwościami. Jak czytamy: "jednym z negatywnych skutków informatyzacji funkcjonowania państwa jest zagrożenie jego bezpieczeństwu narodowemu, a możliwości, jakie niosą najnowocześniejsze sieci i systemy teleinformatyczne oraz ich ogólnosięwiatowy zasięg, narażają państwa na cyberataki ze strony zarówno państwowych, jak i niepaństwowych przestępczych lub wrogich elementów."

Następnie znajdziemy rozdział dotyczący przygotowania MON do działań w sytuacjach kryzysowych - tj. nie będących jeszcze wojną - oraz aż trzy związane z różnymi aspektami tworzenia obrony powszechnej. Jeden z nich dotyczy powołanych i rozwijanych od kilku lat Wojsk Obrony Terytorialnej w tym ocenę podjętych do tej pory decyzji i działań, drugi działań tych wojsk w razie agresji o charakterze hybrydowym a trzeci koncepcji krajowego systemu obrony narodowej (terytorialnej) z uwzględnieniem udziału w niej organizacji proobronnych.

Całość liczy łącznie ponad 360 stron zaopatrzonych a mapy, tabele, przypisy i bogatą bibliografię. Wydaje się skierowana nie tylko do osób zainteresowanych wojskowością (a te znajda dla siebie choćby wiele w rozdziałach poświęconym rodzajom wojsk operacyjnych), ale także szerzej pojętymi zagadnieniami z zakresu obrony narodowej i powszechnej. Nakreślona koncepcja ma być też chyba adresowana do osób decydujących o kształcie narodowej obrony i być głosem w dyskusji obecny w społeczeństwie już od dawna: czy mieć obronę zorganizowaną na wzór Szwajcarii lub Szwecji, opartą na obywatelach, czy też oprzeć się niemal wyłącznie o armię zawodową.

Publikacja jest [dostępna w sklepie Defence24.pl](https://defence24.pl).

Dofinansowano z programu „Społeczna odpowiedzialność nauki”
Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego

Ministerstwo Nauki
i Szkolnictwa Wyższego

Publikacja pt. „Współczesna Obrona Narodowa” została dofinansowana z programu „Społeczna odpowiedzialność nauki”
Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego.